

Glansmåling – målevinkel og kalibrering

Hvad måler man? Glansgrader, glansenheder eller glansprocent? Når der måles glans, angives dette i **glansenheder**. Den kan dog også angives i glansgrader (udtrykket glansgrader, og ikke bare grader, skal så benyttes). Tidligere blev glansen angivet i glansprocent. Dette bruges ikke mere.

Glansmåling, som er en optisk måling, er defineret ud fra en blank og glat overflade (ideal overflade). Dette kan i praksis give nogle problemer og diskussioner, når glansmålere benyttes på overflader med struktur. De fleste af disse problemer kan dog overvindes ved, at man er opmærksom på følgende forhold:

Kalibrering

Normalt kalibreres på en blank plade (som er ca. 95 glansenheder). Apparatet indstilles på denne. Dernæst kontrolleres på en mat reference (som skal vise 0 +/- 1). En middelglansstandard (45 - 55) bør vise indenfor +/-1 glansenhed. Apparatet skal altid placeres præcist, hvor det er angivet.

Målerutine

Der bruges normalt et gennemsnit af mindst tre målinger. Hvis forskellen mellem den største og den mindste måling udgør mere end 5 glansenheder, bør der måles endnu nogle steder for at sikre et repræsentativt resultat. Gennemsnitsværdien bruges som glansværdi.

Hvilken målevinkel skal bruges til opgaven?

Der er ingen fast regel, men i DIN normen angives følgende:

Glansenheder	Anbefalet målevinkel
< 10	85°
10 - 70	60°
> 70	20°

Hvordan angives resultatet?

Iflg. DIN 67530 bør følgende noteres sammen med måleresultatet: emnet (materiale, fremstillingsmetode), målevinkel inkl. norm, kalibreringsreference, overfladestruktur og beskaffenhed, instrumentets producent og modelnummer samt angivelse af afvigelser fra normen.

Et praktisk råd

Standarder, normer og procedurebeskrivelser er uundværlige til opnåelse af sammenlignelige resultater. De er dog ikke meget bevendt, medmindre de implicerede parter måler efter samme retningslinier. Eksempelvis er det i praksis ikke udsædvanligt, at alle glansenheder måles i 60°. Check derfor med de nødvendige kontakter for at sikre, at der måles ensartet.

Sortiment

Strenometers sortiment omfatter 20°, 60° og 85° glansmålere samt kombinationsmodeller. De fås som enkle kontrolenheder samt med statistikfunktion, hukommelse m.m. Endelig findes berøringsfri online-systemer til kontinuerlig kontrol af produktionen.